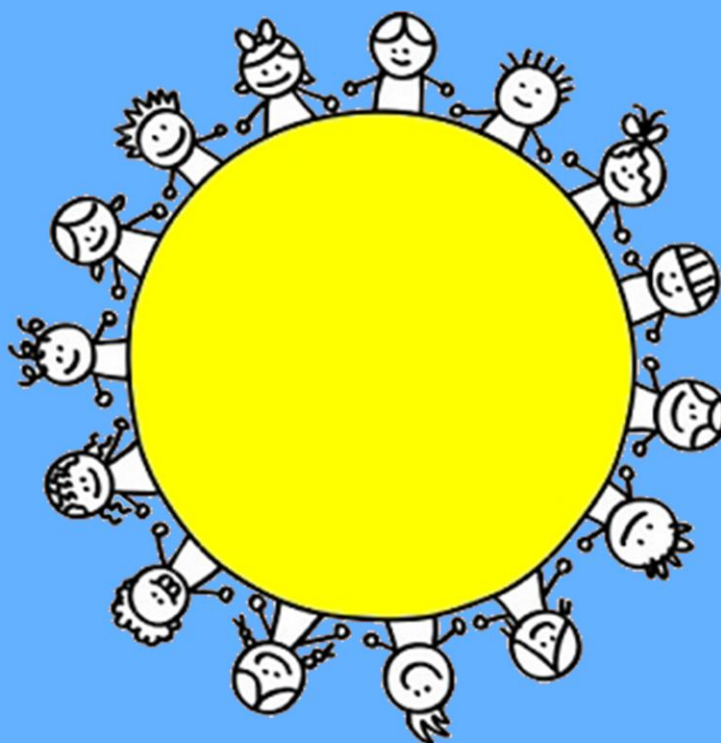

pro školní družinu

ZŠ speciální a Praktická škola
Dobešovská 1, 394 94 Černovice

Školní vzdělávací program

**UKU V UKU S KAMARÁDY
POZNÁVÁME SVĚT**

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
1.1 Předkladatel	2
1.2 Zřizovatel	2
1.3 Platnost dokumentu	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠD	4
2.1 Školní družina	4
2.1.1 Charakteristika žáků a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	4
2.1.2 Organizace ŠD	5
2.1.3 Dokumenty ŠD	6
2.1.4 Přijímání/odhlášení žáků do ŠD	7
2.2 Personální podmínky	7
2.3 Materiální podmínky	7
2.4 Ekonomické podmínky	8
2.5 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠD	10
3.1 Priority a cíle výchovně-vzdělávací práce ŠD	10
3.1.1 Priority výchovně-vzdělávací práce ŠD	10
3.1.2 Obecné cíle výchovně-vzdělávací práce ŠD	11
3.2 Strategie naplňování klíčových kompetencí ve ŠD	11
3.3 Formy výchovně-vzdělávací práce ŠD	14
3.4 Obsah ŠVP ŠD	16
3.4.1 S kamarády malujeme a tvoříme	17
3.4.2 S kamarády pracujeme	19
3.4.3 S kamarády muzicírujeme	21
3.4.4 S kamarády se rádi hýbeme	23
3.4.5 S kamarády chodíme na procházku	25
4. PŘÍLOHY	26
I. Vnitřní řád školní družiny	28
II. Plán výchovně-vzdělávací práce ŠD pro školní rok 2010/2011	

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

PRO ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
ZŠ SPECIÁLNÍ A PrŠ ČERNOVICE

1.1 PŘEDKLADATEL

Základní škola speciální a Praktická škola Černovice

Adresa: Základní škola speciální a Praktická škola
Dobešovská 1
394 94 Černovice

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 70 842 612

IZO: 110 034 066

Ředitel: Ing. František Vránek
tel.: 565 427 100
fax: 565 427 198
e-mail: ps-cernovice@iol.cz

Zástupce ředitele: Mgr. Míková Ludmila
tel.: 565 427 148
e-mail: ludmila.mikova@quick.cz

Web: www.web.telecom.cz/ps-cernovice1/

1.2 ZŘIZOVATEL

Kraj Vysočina

Adresa: Kraj Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Právní forma: kraj

IČO: 70 890 749

1.3 PLATNOST DOKUMENTU

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání - školní družinu s mottem: „*RUKU VRUCE S KAMARÁDY POZNÁVÁME SVĚT*“ pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami při Základní škole speciální a Praktické škole Černovice, byl zpracován v návaznosti a v souladu se školním vzdělávacím programem této školy.

ŠVP ŠD byl schválen pedagogickou radou dne:

ŠVP ŠD byl schválen Školskou radou:

ŠVP ŠD je platný od: 1.9.2010

Ředitel školy: Ing. Vránek František

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

2.1 ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina je součástí Základní školy speciální a Praktické školy Černovice, jejímž absolvováním žáci získávají základy vzdělání. Školní družina umožňuje zájmové vzdělávání klientům Diagnostického ústavu sociální péče Černovice v týdenním či celoročním pobytu, v jehož prostorách je umístěna. Je součástí uceleného systému rehabilitační péče poskytované v tomto zařízení.

Činnost školní družiny vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, realizována je prostřednictvím vyhlášky MŠMT ČR č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a vyhláškou č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny upravuje vyhláška MZ č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

Z těchto dokumentů vyplývá, že výchova je společenský proces a tedy i výchovu ve školní družině je nutné chápat jako součást nutné společenské reprodukce. Nikoliv pouze jako sociální službu. Tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině, v našem případě výchovnou prací zaměstnanců jednotlivých oddělení DÚSP. Posláním školní družiny není pokračování školního vyučování, ale má svá specifika, která jsou dána požadavky pedagogiky volného času. Jejím hlavním úkolem je především zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Může být v provozu také i o prázdninách, či ve spolupráci s dalšími subjekty organizovat akce i ve volných dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

2.1.1 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ A PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družina je určena žákům ZŠ speciální, jejichž charakteristika je dána středně těžkým, těžkým mentálním a kombinovaným postižením. Mentální postižení v různém rozsahu daného stupněm se u žáků projevuje především: zpomalenou chápavostí, jednoduchostí a konkrétností úsudků; sníženou schopností až neschopností komparace a vyvozování logických vztahů; sníženou mechanickou a zejména logickou pamětí; poruchami vizuomotoriky a pohybové koordinace; impulsivností, hyperaktivitou nebo hypoaktivitou; citovou vzrušivostí; ulpíváním na detailech, zvýšenou potřebou uspokojení a bezpečí;

poruchami v interpersonálních skupinových vztazích a v komunikaci; sníženou přizpůsobivostí k sociálním požadavkům. U žáků se vyskytuje také v kombinaci tělesného, zrakového, sluchového postižení, těžkými vadami řeči a autismem.

Zájmové vzdělávání těchto žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině je vymezeno následujícími podmínkami:

➤ **PERSONÁLNÍMI**

- činnost zajišťují vychovatelky s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí s ohledem na druh postižení

➤ **TECHNICKÝMI A MATERIÁLNÍMI**

- bezbariérové prostředí ŠD
- využití výtahů v areále DÚSP k příchodům/odchodům žáků do ŠD
- odpovídající prostory pro osobní hygienu – WC, koupelna se sprchovým koutem a přebalovacím pultem
- vlastní třída, herna vybavené vhodným nábytkem – stoly, židle, odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci, kompenzační pomůcky, skříně pro ukládání pomůcek
- smyslová místnosti využívaná k bazální stimulaci a relaxaci žáků – vodní lůžko, polohovací pomůcky, relaxační vak, TV s DVD a videorekordérem, písmovnice, možnost světelných efektů, pomůcky pro rozvoj smyslového vnímání
- třída s interaktivní tabulí a PC – dotykové obrazovky
- dalších prostory DÚSP, které ŠD ke své činnosti využívá – cvičebna, tělocvična, bazén, keramická dílna
- didaktické pomůcky odpovídající schopnostem a dovednostem žáků, které jsou pravidelně obměňovány

➤ **ORGANIZAČNÍMI**

- vhodně volené formy a metody při výchovně-vzdělávací práci ve ŠD
- využívání speciálně-pedagogických metod při práci se žáky
- činnosti volené v souladu s potřebami jednotlivých žáků a jejich bezpečností - střídání pracovních činností s relaxací a odpočinkem
- dodržování pitného režimu, dodržování hygieny
- zajištění alternativního způsobu komunikace
- spolupráce s ostatními pedagogy školy, zaměstnanci DÚSP a s rodiči dětí

2.1.2 ORGANIZACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Do školní družiny je zapisováno 30 žáků 1. a 2. stupně Základní školy speciální, ve výjimečných případech i žáci přípravného stupně této školy. Denní návštěvnost činí 15 až 18 žáků, která je dána paragrafem č.10, odstavcem 3 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání upravující organizaci činnosti školní družiny zřízené pro zdravotně postižené žáky a počtem 6 vychovatelek.

Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování je od pondělí do pátku v čase 12.45 až 15.15.

Žáci jsou rozděleni do tří oddělení, které tvoří základní organizační jednotku. Každé oddělení má dvě vychovatelky, svůj rozpis každodenní časové organizace a rozvrh náplňových činností (příloha ročního plánu). Časové rozvržení, uspořádání a zařazování jednotlivých činností se řídí požadavky psychohygieny s přihlédnutím a respektováním typu a stupně zdravotního postižení každého žáka. Usilujeme o to, aby podporovaly zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj žáka.

1. a 2. oddělení poskytuje pravidelnou výchovnou a vzdělávací činnost, nabízí spontánní a odpočinkové činnosti. 3. oddělení umožňuje žákům zájmové kroužky – BAZÁLNÍ STIMULACE, BAZÉN, HÁDATA – HUDEBNĚ DRAMATICKÝ KROUŽEK, JÓGA – CVIČENÍ PRO RADOST, KERAMICKÝ KROUŽEK, KROUŽEK ŠIKOVNÝCH RUKOU, MÍČKOVÁ MASÁŽ, VAŘENÍ. Žáci jsou během týdne v těchto odděleních obměňováni.

Příchod žáků je realizován jejich vyzvednutím vychovatelkou školní družiny na příslušném oddělení DÚSP. Odchod probíhá stejným způsobem, kdy vychovatelka předává žáky pracovníkům oddělení. Seznam žáků z konkrétního oddělení DÚSP, které vychovatelka přivádí a odvádí, je rovněž přílohou ročního plánu.

2.1.3 DOKUMENTACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Ve školní družině je vedena následující dokumentace:

- evidence přijatých žáků formou zápisních lístků žáků, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce, součástí je písemné sdělení o rozsahu této docházky a přehled navštěvovaných zájmových kroužků
- třídní knihy jednotlivých oddělení ŠD včetně docházkových přehledů
- roční plán činnosti ŠD na příslušný školní rok, jehož přílohou jsou dokumenty týkající se rozvrhu činností, rozdělení vychovatelek do oddělení, organizace příchodů a odchodů žáků pro daný rok
- vnitřní řád ŠD

2.1.3 PŘIJÍMÁNÍ/ODHLÁŠENÍ ŽÁKŮ DO ŠKOLNÍ DRUŽINY

Do školní družiny jsou žáci přihlašováni vedoucím příslušného oddělení DÚSP, kde v příslušném školním roce pobývají. Žáci jsou přijímáni formou vyplnění „ZÁPISNÍHO LÍSTKU“, kde je mimo jiné určen časový rozvrh docházky a současně přehled navštěvovaných zájmových kroužků.

Odhlášení žáka ze školní družiny probíhá opět vedoucím příslušného oddělení, písemnou formou do zápisního listku.

Vyloučení žáků ze školní družiny se nepředpokládá.

2.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Výchovně-vzdělávací práci ve školní družině zajišťuje šest vychovatelek s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Ředitelem školy je jmenována vedoucí vychovatelka, která organizuje práci ve školní družině, tvoří rozvrh činností jednotlivých oddělení a přiřazuje do nich žáky.

Vychovatelky jsou iniciátory a průvodci žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímou řídí, navozují, motivují, umožňují a následně je hodnotí s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivého žáka. Hlavním úkolem je probuzovat v žácích aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcují a rozvíjejí přirozenou zvědavost, chuť objevovat a současně tyto projevy přiměřeně oceňují a chválí. Pracují v souladu s pedagogickými, speciálně-pedagogickými a metodickými zásadami výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině. Své odborné znalosti a dovednosti si doplňují v rámci dalšího vzdělávání, v akreditovaných kurzech a samostudiem, při kterém se zaměřují na studium odborné literatury. Spolupracují s třídními učiteli, zaměstnanci DÚSP a s rodiči dětí. Účastní se pedagogických porad a školení.

2.3 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Prostředí školní družiny je bezbariérové, bezpečné a odpovídající hygienickým normám vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Respektuje estetická kritéria, ke kterým přispívá mobilní výzdoba, která je pravidelně obměňována, na jejíž výrobě se podílí žáci dle jejich individuálních schopností a dovedností.

Školní družina využívá pro svou činnost vlastní třídu a hernu, která v dopoledních hodinách rovněž slouží k odpočinku a relaxaci žáků. Prostory třídy jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem – malé lavice, velké stoly, židle, skříňky na hračky, stolní hry, stavebnice, knihy, časopisy, didaktické pomůcky a výtvarné materiály. Část herny je vyhrazena hraní na podlaze – pokryta kobercem, dále je vybavena relaxačními vaky, gymbally, polohovací postelí, poduškou „MAZLÍČEK“ a rádiem. Součástí herny je vestavěná skříň na sportovní náčiní a rohová police určena pro ukládání desek VOKSu, které žáci využívají k alternativnímu způsobu komunikace. Využívané jsou rovněž prostory pro osobní hygienu – WC a koupelna se sprchovým koutem, přebalovacím pultem.

Školní družina má také pro svou činnost k dispozici smyslovou místnost (televize, DVD přehrávač, videorekordér, ...), pracovnu s PC, kuchyňku, cvičebnu (trampolína, molitanové kostky, kuličkový bazén, balanční plochy, houpačka, gymbally, ...), tělocvičnu, školní kuchyň, třídu vybavenou interaktivní tabulí a PC, pro pobyt venku může využívat hřiště s pískovištěm, kolotočem a houpačkami. Ke své zájmové činnosti využívá bazén a keramickou dílnu DÚSP.

Vychovatelky průběžně pečují o materiální vybavení, které je pravidelně obnovováno.. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením školní družiny.

2.4 EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Platba za pobyt ve školní družině není stanovena. Aktivity školní družiny jsou financovány z rozpočtu Základní školy speciální a Praktické školy

2.5 PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Při zajišťování podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví žáků školní družiny vycházíme z obecně závazných předpisů pro resort školství, které jsou rozpracovány na místní podmínky školy ve školním řádu a vnitřním řádu školní družiny (Příloha č.1). Těmto požadavkům odpovídá soubor organizačních opatření, kterými je činnost školní družiny realizována.

Požadavkům bezpečnosti žáků a ochrany jejich zdraví odpovídá rovněž prostředí a prostory užívané k realizaci činností školní družiny (herna, třída ŠD, smyslová místnost, cvičebna, tělocvična, hygienická zařízení, školní kuchyň, ...) a vybavení těchto prostor (stoly, židle, skříňe, relaxační koutky, ...), ale také bezpečné didaktické pomůcky a výtvarné materiály.

Vychovatelky jsou každoročně proškoleny o předpisech PO a BOZP. Jejich snahou je učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Mají také povinnost vhodně zvolenou formou s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků je poučit o bezpečnosti při veškerých činnostech v prostorách, které ŠD využívá a rovněž při pobytu venku. Dále také usilujeme o vytváření takového prostředí, ve kterém se žáci cítí spokojeně, bezpečně a jistě. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své individuální schopnosti a dovednosti. Při pracovních činnostech nejen dbáme na dodržování bezpečného zacházení s pomůckami, materiály, ale současně podporujeme vztah k ostatním, upevňujeme kamarádské vztahy, rozvíjíme u nich schopnost spolupracovat s ostatními. V rámci bezpečnosti práce a ochrany zdraví:

- zajišťujeme trvalý dohled nad žáky
- dbáme na zdravé prostředí užívaných prostorů – odpovídající osvětlení, teplo, větrání, ...
- respektujeme osobní tempo, vyplývající z individuálních schopností a dovedností jednotlivce
- nevystavujeme žáka nadměrné zátěži
- střídáme činnosti a vkládáme relaxační chvíle
- dbáme na dodržování pitného režimu
- upozorňujeme pracovníky DÚSP na změny zdravotního stavu žáka
- vytváříme takové podmínky, abychom v co nejvyšší možné míře dokázali zabránit možnému úrazu

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

3.1 PRIORITY A CÍLE VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠD

K naplňování priorit a obecných cílů výchovně-vzdělávací práce ve školní družině dochází prostřednictvím principů požadavků pedagogiky volného času. Jimiž jsou principy:

- **pedagogického ovlivňování volného času** – vychovatelka navozuje a motivuje k nejrůznějším činnostem, odbourává stereotypnost
- **dobrovolnosti** – činnosti jsou vychovatelkou vybírány dle věku a momentálnímu stavu žáka, aby je děti vykonávaly dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace
- **zajímavosti a zájmovosti** – jsou nabízeny atraktivní a pestré činnosti s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti žáků
- **aktivity** – činnosti jsou voleny tak, aby se v nich uplatnili a mohli být přiměřeně úspěšní všichni žáci s ohledem na své individuální schopnosti a dovednosti
- **citlivosti a citovosti** – volíme takové činnosti, které přináší žákům kladné emoce a radost z objevování, překonávání překážek
- **prostoru k seberealizaci** – umožňujeme žákovi najít samo sebe v různých činnostech a vytvářet si žádoucí sociální kontakty

3.1.1 PRIORITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Pro výchovně-vzdělávací práci ve školní družině jsou stanoveny priority, které jsou v rámci individuálních schopností a dovedností jednotlivců podporovány a rozvíjeny. Jedná se především o:

- **SAMOSTATNOST**
  - sebeobsluha
  - hygienické návyky
  - sociální dovednosti
  - prostorovou orientaci
  - praktické dovednosti
  - řešení sociálních situací v souvislosti s komunikací
- **KOMUNIKACI**
  - porozumění
  - srozumitelnosti
  - smyslnosti

- komunikační dovednosti
- sebevyjádření
- navazování kamarádských vztahů

➤ SOCIÁLNÍ A OSOBNOSTNÍ VÝVOJ

- pracovní návyky, dovednosti a jejich využití
- spolupráci, vzájemnou pomoc
- schopnost aktivního využití volného času
- umět použít naučené návyky
- poznávací schopnosti
- fantazii, tvořivost

3.1.2 OBECNÉ CÍLE VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Cíle výchovně-vzdělávací práce školní družiny vycházejí z obecných cílů stanovených RVP ZZŠ:

- rozvíjet a posilovat základní hygienické návyky a činnosti spojené se sebeobsluhou
- podněcovat k rozvíjení komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních), vést k všestranné a účinné komunikaci včetně využívání alternativních a augmentativních metod
- rozvíjet vnímavost a vztahy k ostatním, učit v chování projevoval pozitivní city – podpora kamarádských vztahů, dodržování pravidel slušného chování
- podporovat rozvoj schopnosti spolupracovat s ostatními při sebeobsluze, hře, pracovních či výtvarných činnostech
- vést k smysluplnému a aktivnímu využívání volného času a současně vybavovat žáky dostatkem námětů pro jeho naplňování
- zúčastňovat se aktivit určených pro veřejnost – kulturní, společenské a sportovní akce, výlety

3.2 STRATEGIE NAPLŇOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ VE ŠD

Klíčové kompetence představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, další uplatnění jedince a jeho maximálně možné zapojení do společnosti. Umožňují upevňování, využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností ve známém prostředí a orientaci v nových i

nepředvídatelných situacích. Proces získávání a rozvíjení těchto klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces.

RVP ZŠS jsou stanoveny pro vzdělávání žáků následující klíčové kompetence:

I. DÍL STŘEDNĚ TĚŽKÉ MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ	II. DÍL TĚŽKÉ MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ A SOUBĚŽNÉ POSTIŽENÍ VÍCE VADAMI
Kompetence k učení	Kompetence k učení
Kompetence k řešení problémů	Kompetence k řešení problémů
Kompetence komunikativní	Kompetence komunikativní
Kompetence sociální a personální	Kompetence sociální a personální
Kompetence občanské	Kompetence pracovní
Kompetence pracovní	

Respektováním specifických potřeb žáků se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na klíčové kompetence: **komunikativní, sociální a personální, pracovní**. Žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle individuálních schopností a v rámci svých možností. U žáků s těžkým mentálním a souběžným postižením více vadami lze předpokládat dosažení těchto kompetencí pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

Výchovně-vzdělávací práci ve školní družině usilujeme především o posilování a rozvíjení klíčových kompetencí v návaznosti na ŠVP školy, které se prolínají veškerými činnostmi zájmového vzdělávání. Strategie k naplňování klíčových kompetencí ve školní družině je následující:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- vytváříme vhodné prostředí pro činnosti a přizpůsobujeme časový režim schopnostem a zdravotnímu stavu jednotlivých žáků
- nabízíme přiměřené didaktické pomůcky a materiály, zároveň dbáme na jejich adekvátní používání
- nabízíme smysluplné konkrétní činnosti s viditelným výsledkem, při kterých poskytujeme přiměřené a srozumitelné instrukce a vedení
- pochvalou motivujeme k dalším činnostem, podněcujeme aktivitu a tvořivost žáků

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- navozujeme problémové situace a nabízíme možnosti jejich řešení
- motivujeme a napomáháme k vlastní iniciativě a samostatnému plnění úkolu, k nalézání řešení, povzbuzováním pěstujeme vůli překonat překážku nebo řešit problém
- vytváříme prostředí důvěry a bezpečí

- nabízíme otevřenost ke vzájemné komunikaci, seznamujeme s možnostmi srozumitelné formy žádosti o pomoc

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- komunikujeme s žáky vhodnou formou (verbální, neverbální), oslovujeme je jmény, současně napomáháme překonávat strach z okolí a vytvářet pocit jistoty a bezpečí
- poskytujeme dostatek přiměřených komunikačních interakcí, při kterých využíváme jednoznačné a srozumitelné výrazy a dodržujeme jednotné postupy v případě alternativní komunikace
- umožňujeme dostatečný prostor a podmínky pro vyjádření potřeby, přání, pocitů, souhlasu, nesouhlasu žáků a zároveň je motivujeme k verbálnímu či neverbálnímu projevu
- využíváme alternativní a augmentativní metody komunikace
- podněcujeme k mluvenému projevu, napomáháme rozšiřovat stávající slovní zásobu, podporujeme aktivní užívání zvládnutých slov

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- podporujeme vytváření povědomí žáka o vlastním těle, nabízíme dostatek vjemů a poznatků o vlastním těle
- upevňováním sebeobslužných činností učíme k zodpovědnosti k sobě samému i ke svému okolí
- poskytujeme správný model chování – posilujeme vhodné reakce a zároveň potlačujeme neadekvátní chování
- pěstujeme a udržujeme mezi žáky kultivované chování – pozdrav, požádání, poděkování, pomoc druhému dle individuálních schopností a dovedností jednotlivců
- vytváříme podmínky pro navazování sociálního kontaktu, rozšiřujeme kontakty s okolím; navštěvujeme kulturní, společenské a sportovní akce, pořádáme výlety

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

- podporujeme rozvoj sociokulturních návyků a dovedností návštěvami kulturních, sportovních a dalších společenských akcí – divadelní představení, spolupráce se ŠD ZŠ Černovice
- působíme vlastním pozitivním přístupem a příkladem, uplatňujeme správné vzory společenského chování (pozdrav, poděkování, ...)
- dbáme na dodržování základních hygienických návyků (mytí rukou po použití WC, ...), při pracovních činnostech zařazujeme úklid pomůcek, mytí nástrojů

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vhodnou motivací vedeme ke kladnému vztahu k pracovním činnostem, podporujeme pocit úspěchu a radosti z vykonané činnosti
- poskytujeme dostatečný prostor a podmínky pro provádění naučených praktických dovedností z oblasti sebeobsluhy (svlékání x oblékání, obouvání x zouvání, úklid na patřičné místo, ...) a hygienických návyků (použití WC, mytí rukou, použití kapesníku, ...) – dle individuální potřeby s dopomocí
- nabízíme různé možnosti řešení praktických činností v běžných situacích – spolupráce při úklidu a péči o okolní prostředí, spolupráce při přípravě jednoduchých pokrmů
- předkládáme aktivity a činnosti v nichž jsou rozvíjeny a uplatňovány manuální dovednosti, především rozvoj jemné motoriky – různé pracovní a výtvarné pomůcky, druhy materiálů, výtvarné techniky
- vedeme k dodržování pracovní hygieny (úklid pracovní plochy, mytí pomůcek, nástrojů, ...) a bezpečnému používání pomůcek, materiálů a nástrojů; klademe důraz na dodržování pravidel BOZP

7. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času
- napomáháme vybírat přiměřené aktivity dle osobních dispozic žáků a jejich zájmů
- rozvíjíme zájmy a záliby v individuálních i organizovaných činnostech
- učíme vhodně relaxovat
- vedeme k seberealizaci
- prohlubujeme sebereflexi

3.3 FORMY VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠD

Formy využívané při výchovně-vzdělávací práci školní družiny vychází z vyhlášky č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Uskutečňovány jsou:

- **PRAVIDELNOU ČINNOSTÍ** zahrnující:
  - každodenní činnosti přihlášených žáků v odděleních ŠD dle plánu na příslušný školní rok
  - a zájmovými kroužky , které ŠD nabízí:
    - BAZÁLNÍ STIMULACE
    - BAZÉN
    - HÁĎATA – HUDEBNĚ DRAMATICKÝ KROUŽEK

	JÓGA – CVIČENÍ PRO RADOST
	KERAMICKÝ KROUŽEK
	KROUŽEK ŠIKOVNÝCH RUKOU
	MÍČKOVÁ MASÁŽ
	VAŘENÍ

➤ **PŘÍLEŽITOSTNÝMI AKCEMI**

akce přesahují rámec jednoho oddělení, jsou určeny pro všechna oddělení ŠD a zároveň nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností

- besídky, výlety, diskotéky, sportovní soutěže, společenská odpoledne při příležitosti připomenutí národních tradic, divadelní představení, kulturní a společenské akce určené veřejnosti

➤ **SPONTÁNNÍMI AKTIVITAMI**

nabízíme každodenní individuální klidové činnosti, kdy vychovatelka motivuje a podněcuje u jednotlivých žáků jejich vlastní aktivity a zájmy s přihlédnutím na jejich individuální schopnosti a dovednosti:

- při pobytu v prostorách, které ŠD využívá ke svým činnostem – herna, cvičebna, tělocvična, smyslová místnost
- při pobytu venku – na školním hřišti, v lese

➤ **ODPOČINKOVOU ČINNOSTÍ, která je realizována:**

- klidovými činnostmi – individuální hrou dle výběru a zájmu dětí, poslech dětských písniček a říkadel, četba sledování pohádek, práce na PC, volné kreslení a malování
- aktivním odpočinkem – hudebně pohybové činnosti, závodivé hry při pobytu v tělocvičně či venku
- relaxací a relaxačním cvičením – vodní lůžko, poslech relaxační hudby, aromaterapie, světelné efekty, cvičení na gymbyllu a bosu

3. 4 OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

MOTTO: „ RUKU V RUCI S KAMARÁDY POZNÁVÁME SVĚT“

MALUJEME A TVOŘÍME

PRACUJEME

MUZICÍRUJEME

SE RÁDI HÝBEME

CHODÍME NA PROCHÁZKU

3.4.1 S KAMARÁDY MALUJEME A TVOŘÍME

ZAMĚŘENÍ, CÍLE:	AKTIVITY:	ČINNOSTI:	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
s kamarády posilujeme a rozvíjíme dle svých individuálních schopností a dovedností: ➤ <i>Zvládání základních dovedností pro vlastní tvorbu</i> ➤ <i>Vnímání a rozeznávání jednotlivých barev (barevných kontrastů) a jednoduchých tvarů</i> ➤ <i>Znázorňování vlastních vjemů, představ a pocitů při tvůrčích činnostech</i> ➤ <i>Uplatňování vlastní fantazie a představivosti při tvůrčích činnostech</i> ➤ <i>Využívání netradičních výtvarných technik a používání různých materiálů a jejich kombinací</i>	s kamarády provádíme tyto činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností: ● Malujeme a vybarvujeme, kreslíme a vykreslujeme. Nanášíme a roztíráme různé druhy barev různými druhy pomůcek. Stříháme, trháme a lepíme. Modelujeme a tvarujeme různorodé materiály. ● Vnímáme barvy a jejich barevné kontrasty, rozeznáváme jednoduché tvary. Rozlišujeme a používáme barvy podle vlastní nálady, představivosti a fantazie. ● Malujeme, kreslíme a modelujeme vjemy, představy a pocity vybranými technikami a postupy. Muzikomalba. ● Malujeme, kreslíme a modelujeme na volné téma. Vybíráme si pomůcky, barvy a materiály. ● Pracujeme s různými druhy barev, modelovacími hmotami, s papírem, textilním a přírodním materiálem. Tyto materiály	● Zájmové kroužky, odpočinkové a zájmové činnosti ● Zájmové kroužky, odpočinkové a zájmové činnosti ● Zájmové kroužky, odpočinkové a zájmové činnosti ● Zájmové kroužky, odpočinkové a zájmové činnosti ● Zájmové kroužky, odpočinkové a zájmové činnosti,	1, 2, 3, 5, 6, 7 1, 6, 7 1, 6, 7 1, 2, 3, 6, 7 1, 2, 3, 6, 7

➤ <i>Pojmenování výsledků své tvorby i tvorby ostatních – prezentace výsledků</i>	rovněž kombinujeme. • Hodnotíme výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních. Prezentujeme své výrobky v prostorách ŠD, účastníme se výstav a výtvarných soutěží.	vycházky do přírody • Výstava vlastních prací, návštěvy výstav	3, 4, 5, 7

KLÍČOVÉ KOMPETENCE: 1 – k učení, 2 – k řešení problémů, 3 – komunikativní, 4 – sociální a personální, 5 – občanské, 6 – pracovní, 7 – k trávení volného času

3.4.2 S KAMARÁDY PRACUJEME

ZAMĚŘENÍ, CÍLE:	AKTIVITY:	ČINNOSTI:	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
s kamarády posilujeme a rozvíjíme dle svých individuálních schopností a dovedností: ➤ <i>Zvládání sebeobslužných činností</i> ➤ <i>Dodržování hygienických návyků</i> ➤ <i>Udržování pořádku ve svých věcech a ve svém okolí</i> ➤ <i>Manuální dovednosti s různými materiály a jednoduchými pomůckami</i> ➤ <i>Vytváření (jednoduchými postupy) různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů k různým příležitostem</i> ➤ <i>Udržování pracovního místa v čistotě a dodržování bezpečnosti při práci</i> ➤ <i>Manipulaci při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami</i>	s kamarády provádíme tyto činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností: ● Oblékáme / svlékáme oděv, obouváme / zouváme si obuv. ● Myjeme si ruce – používáme mýdlo a ručník, využíváme kapesník. ● Uklízíme hračky, časopisy, knihy a předměty denní potřeby do skříní, do polic ● Cvičíme jemnou motoriku. ● Využíváme různé pracovní techniky k výrobě předmětů – např. Vánoce, Velikonoce. ● Uklízíme pracovní plochu a ukládáme pomůcky na své místo. Bezpečně používáme různé pomůcky a materiály. ● Cvičíme jemnou motoriku. Hrajeme si s různými druhy stavebnic, kostkami.	● Vycházky, práce s modely ● WC, vycházka, práce v kuchyni ● Změna činnosti, odchod ze ŠD ● Zájmové kroužky, pracovní činnosti ● Zájmové kroužky, pracovní činnosti ● Zájmové kroužky, pracovní činnosti ● Odpočinková, zájmová činnost	1, 2, 4, 6 4, 5, 6 4, 5, 6 1, 2, 6, 7 1, 2, 6, 7 4, 5, 6 1, 2, 6, 7

➤ <i>Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</i>	● Chodíme na procházky do přírody a města.	● Vycházky, pobyt na hřišti	1, 7
➤ <i>Péči o nenáročnou pokojovou rostlinu v družině</i>	● Zaléváme a přesazujeme pokojové rostliny.	● Spontánní činnosti	1, 6
➤ <i>Spolupráci při přípravě jednoduchých pokrmů</i>	● Připravujeme jednoduché pokrmy, používáme kuchyňské vybavení.	● Práce v kuchyni	1, 2, 3, 6, 7

KLÍČOVÉ KOMPETENCE: 1 – k učení, 2 – k řešení problémů, 3 – komunikativní, 4 – sociální a personální, 5 – občanské, 6 – pracovní, 7 – k trávení volného času

3.4.3 S KAMARÁDY MUZICÍRUJEME

ZAMĚŘENÍ, CÍLE:	AKTIVITY:	ČINNOSTI:	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
s kamarády se snažíme dle svých individuálních schopností a dovedností o: ➤ <i>Zvládání správného dýchání, intonace a melodie</i> ➤ <i>Vnímání a rozlišování různých nehudebních i hudebních zvuků a nástrojů</i> ➤ <i>Zpívání jednoduchých popěvek a písniček s doprovodem hudebních nástrojů</i> ➤ <i>Doprovázení sebe a svých kamarádů hrou na tělo a na jednoduché rytmické nástroje</i> ➤ <i>Zvládání jednoduchých rytmických cvičení a pohybu podle rytmického doprovodu</i>	s kamarády provádíme tyto činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností: ● Snažíme se o správné držení těla při dýchání. Provádíme dechová, artikulační, intonační a melodická cvičení. ● Vnímáme a rozlišujeme sluchem, zrakem a hmatem různé hudební nástroje. Rozeznáváme podle sluchu různé další zvuky kolem nás – lidi, zvířata, předměty. Provádíme hudební hádanky. ● Zpíváme jednoduché popěvky a oblíbené písničky s doprovodem tradičních i netradičních hudebních nástrojů. ● Hrajeme na tělo (tleskáme, pleskáme, dupeme, ...) a doprovázíme se na Orffovy nástroje. ● Provádíme jednoduchá rytmická cvičení (chůze, poskoky,...) s hudebním doprovodem, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami. Cvičíme jednoduché	● Odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky ● Odpočinkové a spontánní činnosti, příležitostné akce ● Odpočinkové a spontánní činnosti, příležitostné akce ● Odpočinkové a zájmové činnosti ● Odpočinkové a spontánní činnosti, příležitostné akce	1, 2, 4, 7 1, 2, 4, 7 1, 3, 4, 5, 7 1, 2, 3, 4, 7 1, 2, 3, 4, 7

➤ <i>Soustředění se na poslech hudby a jednoduchých krátkých skladeb</i>	tanečky (Kalamajka, ...). ● Posloucháme živě produkovanou hudbu (dětské a lidové písničky) hrané na kytaru. Posloucháme reprodukovanou hudbu z CD, DVD, PC - vybíráme si oblíbené písničky a hudební žánry.	● Odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky	4, 7
➤ <i>Relaxace při hudbě</i>	● Odpočíváme při poslechu relaxačních skladeb.	● Zájmové kroužky, relaxační chvílky	4, 7

KLÍČOVÉ KOMPETENCE: 1 – k učení, 2 – k řešení problémů, 3 – komunikativní, 4 – sociální a personální, 5 – občanské, 6 – pracovní, 7 – k trávení volného času

3.4.4 S KAMARÁDY SE RÁDI HÝBEME

ZAMĚŘENÍ, CÍLE:	AKTIVITY:	ČINNOSTI:	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
s kamarády posilujeme a rozvíjíme dle svých individuálních schopností a dovedností: ➤ <i>Kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám</i>	s kamarády provádíme tyto činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností: ● Provádíme různé pohybové hry a cvičení, rytmická cvičení, hrajeme si s míčem a drobným náčiním, plaveme a relaxujeme, jezdíme na koloběžce a na kole. Chodíme na vycházky. Účastníme se jednoduchých kolektivních a soutěživých pohybových her.	● odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky, příležitostné akce, pobyt v přírodě a na hřišti, v tělocvičně	1, 2, 3, 7
➤ <i>Zvládání dle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i>	● Připravujeme a uklízíme pomůcky a cvičební náčiní k pohybovým činnostem. Rozvíjíme sebeobslužné dovednosti.	● odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky	4, 5, 6
➤ <i>Reagování na základní pokyny a povely k pohybové činnosti</i>	● Reagujeme na pokyny a povely k dané pohybové činnosti a zároveň dodržujeme bezpečnost při těchto činnostech.	● odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky, příležitostné akce, pobyt v přírodě, tělocvičně a na hřišti	2, 3, 4
➤ <i>Osvojování základních pohybových činností, dovedností a prostorové orientace</i>	● Lezeme, plazíme se, válíme sudy. Chodíme po nakloněné ploše, mezi překážkami a	● odpočinkové a spontánní činnosti,	1, 2, 3, 7

➤ <i>Rozvíjení motoriky a koordinace pohybů a poloh</i>	v přírodním terénu. Běháme, skákáme, poskakujeme. Zdoláváme překážkovou dráhu v tělocvičně a v přírodě. • Hrajeme si s míčem (házíme, chytáme, házíme na cíl, kopeme, driblujeme, ...). Cvičíme s různými tradičními i netradičními pomůckami a sportovním náčiním.	zájmové kroužky, příležitostné akce, pobyt v přírodě, tělocvičně a na hřišti • odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky, pobyt v přírodě, tělocvičně a na hřišti	1, 2, 3, 7
➤ <i>Dosáhnutí uvolnění a zklidnění organismu</i>	• Provádíme cvičení zaměřená na uvolnění a zklidnění organismu, relaxace, masáže, jógová cvičení.	• zájmové kroužky, odpočinkové činnosti	4, 7
➤ <i>Dodržování základních zásad bezpečnosti při pohybových činnostech</i>	• Dodržujeme při pohybových činnostech v různém prostředí zásady bezpečnosti.	• odpočinkové a spontánní činnosti, zájmové kroužky, pobyt v přírodě, tělocvičně a na hřišti	5, 6

KLÍČOVÉ KOMPETENCE: 1 – k učení, 2 – k řešení problémů, 3 – komunikativní, 4 – sociální a personální, 5 – občanské, 6 – pracovní, 7 – k trávení volného času

3.4.5 S KAMARÁDY CHODÍME NA PROCHÁZKU

ZAMĚŘENÍ, CÍLE:	AKTIVITY:	ČINNOSTI:	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
s kamarády posilujeme a rozvíjíme dle svých individuálních schopností a dovedností: ➤ <i>Ovládání sebeobslužných činností spojených s přípravou na vycházku</i> ➤ <i>Orientaci v prostorách školy, v areálu DÚSP a jeho blízkého okolí</i> ➤ <i>Rozlišování aktuálního počasí a ročního období podle jeho charakteristických znaků</i> DO MĚSTA: ➤ <i>Seznamování se s nejbližšími důležitými místy v okolí ŠD, školy a města</i>	s kamarády provádíme tyto činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností: ● Oblékáme si oděv a obouváme si obuv dle aktuálního ročního období. ● Při odchodu/příchodu na vycházku procvičujeme orientaci v prostorách školy, okolí DÚSP a procházíme se jeho areálem. ● Rozeznáváme charakteristické znaky aktuálního ročního období a jeho počasí. Volíme vhodné oblečení a obutí – déšť, sníh, vítr, ... ● Poznáváme důležitá místa v okolí školy. Chodíme do města, prohlížíme si výlohy obchodů a popřípadě nakupujeme. Orientujeme se v lokalizaci umístění pošty, vlakového nádraží, zdravotního střediska, ... Sledujeme dopravní prostředky – osobní auta, nákladní auta, zemědělské stroje, ...	● příprava na vycházku, přesun v areále DÚSP ● Příchod/odchod na vycházku, přesuny v prostorách ŠD ● Vycházky, spontánní činnosti ● Vycházky, příležitostné akce	1, 2, 6 1, 2 1, 2, 6 1, 2, 4

➤ <i>Vhodné chování při setkání s neznámými lidmi, osvojení si základů společenského chování</i>	• Při setkávání s neznámými lidmi při vycházkách do města uplatňujeme vhodné společenské chování – používáme pozdrav, popřípadě požádání a poděkování při návštěvě obchodů.	• Vycházky, příležitostné akce, výlety	1, 2, 3, 4, 5
➤ <i>Dodržování zásad bezpečnosti silničního provozu</i>	• Dodržujeme zásady bezpečného přecházení přes vozovku a pravidla bezpečnosti chodců. Chodíme ve dvojicích. Respektujeme základy bezpečnosti silničního provozu.	• Vycházky	1, 2, 5
➤ <i>Poznávání nejběžnějších druhů domácích zvířat a jejich mláďat</i>	• Pozorujeme domácí zvířata a jejich mláďata na zahradách. Vyprávíme si o nich, napodobujeme jejich zvuky, určujeme barvu.	• Vycházky, práce v kuchyni	1, 2, 3, 4
➤ <i>Pojmenování základních druhů ovoce a zeleniny</i>	• Určujeme názvy ovoce a zeleniny, jejich barvu a chuť. Sledujeme sezónní práce na zahradách.	• Vycházky, spontánní činnosti	1, 2, 3, 4
DO PŘÍRODY:			
➤ <i>Seznamování se s nejbližšími důležitými místy v okolí ŠD, školy</i>	• Navštěvujeme přílehlý lesopark, oboru, školní hřiště, dopravní hřiště. Snažíme se orientovat v daném prostředí.	• Vycházky	1, 2
➤ <i>Popsání viditelných proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	• Rozeznáváme charakteristické znaky v jednotlivých ročních obdobích. Sledujeme změny v přírodě. Sbíráme lesní plody a přírodniny, sledujeme práci na poli.	• Vycházky, pracovní činnosti	1, 2, 3, 6

➤ Poznání nejběžnějších volně žijících zvířat	● Pozorujeme volně žijící zvířata a jejich mláďata. Vyprávíme si o nich, napodobujeme jejich zvuky, určujeme barvu. Chodíme krmit ptáčky, ryby.	● Vycházky, spontánní činnosti	1, 2, 3, 6
➤ Rozlišení listnatého a jehličnatého stromu	● Poznáváme na praktických příkladech druhy stromů a jejich odlišnosti. Sbíráme jejich plody.	● Vycházky, pracovní činnosti	1, 2, 6
➤ Kladný vztah k pohybovým aktivitám	● Hrajeme si a soutěžíme v přírodě. Překonáváme přírodní překážky. Provádíme pohybové hry na sněhu, s míčem, turistiku a kolektivní pohybové hry s pravidly. Jezdíme na kole.	● Vycházky, pobyt na hřišti, příležitostné akce	1, 2, 3, 4, 7
➤ Ovládání základních zásad pobytu v přírodě	● Snažíme se o správné chování v přírodě – nerušíme volně žijící zvěř křikem, nezhazujeme odpadky (kapesníčky). Dodržujeme bezpečnost a ochranu zdraví při pobytu v přírodě.	● Vycházky, příležitostné akce	1, 4, 6

KLÍČOVÉ KOMPETENCE: 1 – k učení, 2 – k řešení problémů, 3 – komunikativní, 4 – sociální a personální, 5 – občanské, 6 – pracovní, 7 – k trávení volného času

4. PŘÍLOHY

I. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ A PRAKTICKÁ ŠKOLA, DOBEŠOVSKÁ 1, 394 94 ČERNOVICE

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí Základní školy speciální a Praktické školy Černovice. Umožňuje zájmové vzdělávání klientům Diagnostického ústavu sociální péče Černovice v týdenním či celoročním pobytu.

Činnost školní družiny vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, realizována je prostřednictvím vyhlášky MŠMT ČR č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a vyhláškou č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny upravuje vyhláška MZ č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině, v našem případě výchovnou prací zaměstnanců jednotlivých oddělení DÚSP. Posláním školní družiny není pokračování školního vyučování, ale má svá specifika, která jsou dána požadavky pedagogiky volného času. Jejím hlavním úkolem je především zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

1. Školní družina je určena žákům 1. a 2. stupně Základní školy speciální Černovice, ve výjimečných případech žákům přípravného stupně této školy.
2. Časové vymezení provozní doby školní družiny: pondělí až pátek od 12.45 do 15.15.
3. Školní družina ke své činnosti využívá vlastní třídu a hernu, sociální zařízení, smyslovou místnost, pracovnu s PC, kuchyňku, cvičebnu, tělocvičnu, školní kuchyň, třídu vybavenou interaktivní tabulí a PC, venkovní hřiště. K zájmové činnosti využívá také bazén a keramickou dílnu DÚSP.
4. Do školní družiny jsou žáci přihlašováni vedoucím příslušného oddělení DÚSP, kde v příslušném školním roce pobývají. Žáci jsou přijímáni formou vyplnění „ZÁPISNÍHO LÍSTKU“, kde je mimo jiné určen časový rozvrh docházky a současně přehled navštěvovaných zájmových kroužků. Odhlášení žáka ze školní družiny probíhá opět

vedoucím příslušného oddělení, písemnou formou do zápisního lístku. Vyloučení žáků ze školní družiny se nepředpokládá.

5. Příchod žáků je realizován jejich vyzvednutím vychovatelkou školní družiny na příslušném oddělení DÚSP. V případě příchodu žáka do ŠD po ukončení odpoledního vyučování, žák přichází v doprovodu učitele či asistenta pedagoga.
6. Odchod žáků probíhá způsobem, kdy vychovatelka ŠD pokaždé fyzicky předává žáky pracovníkům oddělení – spojeno se zodpovědností za žáky. Zároveň v případě změny zdravotního stavu žáka informuje pracovníky DÚSP. Seznam žáků z konkrétního oddělení, které vychovatelka přivádí/odvádí jsou přílohou příslušného ročního plánu.
7. Nepřítomnost žáka omlouvá pracovník příslušného oddělení DÚSP osobně či telefonicky.
8. Za dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a hygienických předpisů zodpovídají vychovatelky dle rozpisu, který je součástí konkrétního ročního plánu. V případě úrazu žáka zajistí vychovatelka první pomoc, popřípadě ošetření na ordinaci DÚSP, oznámí tento úraz pracovníkovi příslušného oddělení a zapíše jej do „Knihy úrazů“.
9. Pitný režim zajišťují vychovatelky. Žáci mají možnost výběru z připraveného čaje či šťávy s vodou.
10. V rámci docházky do školní družiny žáci navštěvují zájmové kroužky – BAZÁLNÍ STIMULACE, BAZÉN, HÁĎATA – HUDEBNĚ DRAMATICKÝ KROUŽEK, JÓGA – CVIČENÍ PRO RADOST, KERAMICKÝ KROUŽEK, KROUŽEK ŠIKOVNÝCH RUKOU, MÍČKOVOU MASÁŽ, VAŘENÍ, popř. rehabilitaci. Rozpis docházky žáků do těchto kroužků je součástí ročního plánu.
11. Provoz školní družiny se řídí týdenní skladbou činností, která je uvedena v přehledu výchovně-vzdělávací práce v ročním plánu.

V Černovicích 1.9.2010

Ing. Vránek František
ředitel školy